NIEUWE REACTIES OP DE WEIGERING DER SYNODE.

Naar ons bericht wordt heeft in Brouwershaven de kerkeraad bij besluit van de meerderheid besloten zich vrij te maken van de bekende zondige besluiten en handelingen der synodes. Bij deze meerderheid is ook ds Meester.

Ook te Mildam (Friesland) kwam na een voorlichtingsvergadering, waarin ds J. Waagmeester van Murmerwoude voorging, een vrijmaking. Voetstoots gaven zich reeds twintig belijdende leden op. Onder hen één ouderling en één diaken. Ds Waagmeester heeft 14 April reeds den dienst des Woords geleid. Het adres der kerk is voorloopig: M. Libbenga, Bakkerij, Mildam 3, Post Oudeschoot.

Ook te Katwijk aan den Rijn had een nieuwe vrijmaking plaats. Reeds eerder waren er alhier vrijgemaakten, die echter elders inwoonden. Thans echter kan men plaatselijk zich in één kerk organiseeren. Adres van den scriba J. de Mooij, Molentuinweg 6, Katwijk aan den Rijn.

Eveneens uit Voorthuizen, en Gees kwamen soortgelijke berichten.

K. S.

REACTIE OP DE WEIGERING VAN REVISIE.

Te Lutten was reeds een vrijgemaakte kerk, ook daar is thans de synodale zelfhandhaving beantwoord door een nieuwe vrijmaking van aanvankelijk ongeveer 20 leden.

K. S.

MEN WIL GEEN EENHEID

Volgens „De Vrije Kerk" schreef dr H. N. Ridderbos:

„Immers, onze synode heeft juist uitgesproken, dat zij niet van zins is op deze tuchtmaatregelen terug te komen".

Tot zoover dit enfant terrible der synode.

Het is goed, het te onthouden. We weten nu, waf we hebben aan een niets-zeggend bijzinnetje, waarmee men nog weer probeerde, de naievelingen af te houden van de daad der gehoorzaamheid, d.i. der kerkvergadering.

Wie met Christus niet van plan is te vergaderen, die blijft van plan te verstrooien. Anders dan dit hebben de drijvers dezer vergadering ook niet gedaan, de laatste jaren.

K. S.

AVONDMAALSWIJN.

De Sectie Avondsmaalwijn van de Ondervakgroep Groothandel in Wijn deelt mede dat eenige partijen zoete roode Avondmaalswijn aangekocht zijn, waarvan een gedeelte reeds is aangekomen en thans onder den wijnhandel hier te lande wordt verdeeld.

Hierdoor is dus aan den op dit gebied bestaanden noodtoestand een einde gekomen, zoodat de Kerken weer in de gelegenheid zijn een zuiveren, uit druiven berelden, zoeten rooden wijn, zooals die voor het H. Avondmaal vereischt wordt, te betrekken.

De Kerken behooren zich nu tot hun gewonen leverancier te wenden en daarbij een schriftelijke verklaring over te leggen dat de bestelde wijn uitsluitend gebruikt zal worden voor het H. Avondmaal.

De thans aangevoerde hoeveelheden zijn voldoende om de Kerken voor de eerstkomende Avondmaalsviering te voorzien.

Tot zoover een bericht, dat ons ter opname aangeboden werd.

K. S.

DE ACTA VERSCHENEN.

Het zal voor velen een vreugde zijn te vernemen, dat de Acta van de eerste synode, de voorloopige, die na de vrijmaking gehouden werd, bij den uitgever J. Boerema te Enschede verschenen zijn. Het boek is keurig verzorgd, en de uitvoering lijkt in elk opzicht op die, welke wij vroeger gewoon waren te ontvangen.

Het was maar een voorloopige synode, en dus moest het agendum zich beperken. Van de discussies is terecht geen overzicht gegeven, en dus beslaat het boekwerk niet al te veel bladzijden.

Wij vertrouwen, dat ieder die kan, zal trachten een exemplaar te bemachtigen. Niets is zóó ondermijnend voor het kerkelijk leven, als een synode, die in het luchtledige zweeft, en niet zich omringd weet door „de wolk van getuigen". In beginsel zou hiermede weer de afdaling naar het dieptepunt der schande, waarin de laatste synodes haar wandaden hebben bedreven, wederom begonnen zijn. Wij mogen dus niet alleen de ambtdragers in engeren zin, doch ook alle andere kerkleden verzoeken, het boekwerk aan te schaffen zoo mogelijk.

Als deze regels onder de oogen van onze lezers komen, zal de tweede synode na de vrijmaking, de eerste gewone dus, haar arbeid begonnen zijn. Moge de hierboven bedoelde „wolk van getuigen" haar omringen met liefde en gebed.

K. S.

HET ONZUIVERE VREDE-PIJPEN.

Ds W. Schouten, synodocratisch, schrijft, na een poging tot verdediging van zijn synode veel brieven te ontvangen. Sommige daarvan — we volgen zijn eigen overigens onjuiste formuleering —

„handelen over de schorsingen der ambtsdragers en veelal wordt gevraagd of, nu de omstreden punten in een nieuwe verklaring hun oplossing hebben gevonden, het niet voor de hand ligt ook de schorsingen op te heffen."

Tot zoover de briefschrijvers.

Hoe ds Schouten zich van hen ontdoet? Aldus:

„1e. Deze schorsingen zijn niet geschied op grond van de afwijking van de leer; van een leerstuk, dat nu herroepen is. Neen, ze zijn gedaan op grond van het feit, dat men zich niet conformeeren wilde aan een leeruitspraak van de Kerk, zonder dat men uit Gods Woord aanwees, dat deze leeruitspraak in strijd was met Schrift en Belijdenis. Hoogstens beweerde men, dat de Schrift ook een andere opvatting toeliet.

Wanneer nu de Kerk ruimte laat aan de mogelijkheid, dat ambtsdragers de eigen Kerkleer bestrijden, is de deur open voor de zoo verfoeide leervrijheid.

2e. Logisch is het, dat die geschorste ambtsdragers, nu in een nieuwe verklaring aan hun bezwaar is tegemoet gekomen, berichten, dat zij zich nu wel conformeeren kunnen. Dit is toch de normale gang van zaken.

3e. Moet men de besluiten van de Synode van 1946 zien in het licht van het eerst genomen besluit om de putaten te benoemen met opdracht met de Vrijgemaakte Kerken contact te zoeken."

Tot zoover de model-synodocratische redeneertrant. We noemen dit redeneeren vrede-pijpen. Met onzuiveren toon.

1. Hier wordt in feite kalmweg beleden, dat men altijd ALLES bezweren moet wat een synode zegt. Immers: de schorsingen zijn geschied, omdat men NEEN antwoordde op den eisch van aflegging der GEEISCHTE verklaring (ja of neen binnen zooveel dagen!) dat men JA zou zeggen op de vraag, of men BELOOFDE NIETS te leeren wat niet TEN VOLLE in overeenstemming was met de bekende formule. Nu zegt ds Schouten: die verklaring had met de LEER niets uit te staan (maar er staat duidelijk, dat het LEERUITSPRAKEN waren). Hij zegt ook, dat men niet aanwees dat de uitspraken streden met de Schrift (maar let maar eens op o.a. prof. Greijdanus; bovendien gunde men mij of anderen geen kans om het te bewijzen). Het woordje „hoogstens" is natuurlijk ook in strijd met de feiten. Als ds Schouten zegt: men mocht geen BESTRIJDING toelaten, gaat hij weer de waarheid voorbij; want de EISCH was: instemmen! De redeneering van ds S. komt hierop neer: als de synode 't verlangt, moet ge altijd u conformeeren aan wat zij zegt. Dit evenwel is een openlijk bestrijden, niet alleen van art. 31 K. O., maar ook van art. 7 der Belijdenis. Ds Schouten moet dus geschorst en eventueel afgezet worden. Maar het zal niet gebeuren, want er is ginds geen betrouwbaar lichaam, dat daartoe in staat is. Zijn synode zelf handelt in strijd met art. 7 N. B. en 31 K. O. En de kerken zijn synodocratisch gebonden. De vicieuze cirkel dus.

2. Leervrijheid krijgt men, zegt hij, als men wèl de geëischte conformeering weigert. Dat is natuurlijk onjuist. Want de bezwaarden beroepen zich juist op Schrift en belijdenis, waaraan zij zich bleven binden.

3. Maar zij strijden tegen bindings-willekeur. Een kerk die INSTEMMING EISCHT met uitspraken, waarvan niet bewezen is, dat ze met de Schrift overeenstemmen, bindt aan een ander woord dan aan Gods Woord. Hetgeen de hoofdzaak is wordt door ds Schouten voorbijgegaan.

4. Met „leervrijheid" heeft de zaak niets uit te staan. Leervrijheid beteekent toelaten te leeren, wat strijdt met de belijdenis, zonder dat men tegen die belijdenis aan de Schrift ontleende bezwaren behoeft in te brengen. Leervrijheid beteekent afschaffing van art. 31 K. O., lid a èn lid b. Maar nu één van beide: de formule, waaraan men ONS binden wilde, is inderdaad de leer der kerk, maar dan verkondigt ds Schouten de schande van zijn kerk, als ze ons dan niet als ketters uitwierp. Of, — de formule was geen leer der kerk, maar dan is de eisch, ons gesteld, en de binding, en de buiten-het-verband-plaatsing etc. een directe schanddaad. Wat ze ook metterdaad was.

5. Ds Schouten zegt: logisch is, dat de bezwaarden nu verklaren: ik kan me conformeeren aan de nieuwe formule. Maar dàt is heelemaal niet logisch. We zijn immers afgezet, zegt hij zelf, om scheurmaking? Dan is alleen dit logisch, dat we van die scheurmaking schuldbelijdenis doen. Dat doen we niet, want we hielden ons aan de goede orde. Wij noemen hèm en de zijnen scheurmakers, bindende, waar God niet bond. Als een jongen thuis tegen zijn vader en moeder met het mes gaat zwaaien, omdat moeder gezegd heeft: het is Maandag, en de moeder zegt later: ik had wel gelijk, maar ik wil de uitdrukking wel vervangen door de formule: het was de tweede dag van de week, moet dan het ouderpaar logisch noemen, dat de messensteker zich conformeert aan de vervangingsformule? Of moet hij schuld belijden vanwege dat messentrekken? Kom, kom, ds Schouten probeer toch eens den profetischen toon terug te vinden, ondanks uw synode.

6. Dat beeld van dien stouten, weggezonden zoon, is natuurlijk synodalistisch ontworpen. Op óns standpunt ziet het er zoo uit: moeder zegt op Dinsdag: het is Maandag, en verplicht haar zoon, dat ook te verkondigen. Hij zegt alleen maar: hetgeen gij eischt, kan ik niet verklaren. Dan roepen vader en moeder: hij trekt het mes, eruit! Twee jaar later zegt het ouderpaar: we zeggen het nu zóó: het was de tweede dag der week, conformeer u dááraan maar, dat is logisch. De zoon, die daarop ingaat, beledigt vader en moeder erger dan zij zelf het deden.

7. Het „mooiste" is, dat men volgens ds Schouten de besluiten aangaande de leer moet zien in het licht van een conversatiepoging. Ik dacht, dat ze gezien moesten worden in 't licht van de Schrift, en dezen keer zeer zeker óók in dat van de K. O., en van de factische „bediening" van de „sleutelmacht"(!) tegen ons. Dan zeggen we nòg „neen" ertegen. En de besluiten van onze uitwerping, moeten we die soms óók al zien in het licht van de samensprekingspoging? Ook die zien we in het licht van Schrift en K. O. En dan zeggen we tegen die besluiten: fij!

K. S.

EEN CHRISTELIJK GEREFORMEERD OORDEEL.

De Wekker schrijft:

„Men heeft mij gevraagd, of „De Wekker" niets te zeggen heeft over de laatste besluiten van de Generale Synode der Gereformeerde Kerken, waar een nieuwe formuleering werd ontworpen.

Ik wil hierop dit antwoorden.

Een jongen krijgt van zijn vader les in het rekenen.

„Let op, jongen", zegt de vader:

„2 × 4 = 8."

„Goed gezien, jongen, dat is de tafel van vier."

„Nu de tafel van twee."

„4 × 2 = 8."

„Vader", zegt de knaap, „dat is precies hetzelfde."

„Zie je dan niet, dat de eerste som begint met twee, en de laatste som begint met 4."

„Ja vader — Ja — vader, maar de uitkomst is toch —."

„Wat uitkomst —."

„Het is toch een andere formuleering, en zet die nu maar goed in je hoofd en dan —."

„J. — A — A — A. V — A — A — A DER"."

Tot zoover De Wekker.

We zijn het er mee eens.

De „synode" zelf ook blijkens haar aanhef.

K. S.

IS ER GEEN REDEN? (II.)

In het vorige artikel trachtte ik aan te toonen de zonde der revisiesynode: ze veranderde de wet, op het moment dat ze te onderzoeken kreeg en te beoordeelen de vraag, of de vonnissen, die op grond van de oude wet in haar bepaalde concrete formuleering geveld waren, beantwoordden aan het recht der kerk.

Ze schiep een nieuwe situatie, en maakte zich zoo af van haar taak om het rechtmatige der oude situatie te beoordeelen. Men vraagt zich met verbijstering af, wat er toch rechtelijk wel mogelijk is in die kerken. Wat is dat voor een revisierechter, die in hooger beroep de wet vervangt en zich van alle oude processtukken af maakt?

Daar moet ik nog iets aan toevoegen, in verband met wat het rapport-De Graaf opmerkt over Toelichting en Praeadvies. Temeer, nu ik sinds het vorige artikel inzage kreeg van de „Amsterdamsche Kerkbode" van 24 Mrt, met een artikel van Ds de Graaf over „Een nieuwe situatie", alsmede van de „Classicale Kerkbode" van Utrecht, d.d. 23-3, met artikelen van het synodelid Ds W. Schouten en het adviseerend lid Ds J. W. de Jager.

Ds de Graaf schrijft: „Bovendien waren aan de vroegere uitspraken op de een of andere wijze de toelichting en het praeadvies verbonden. En juist de inhoud daarvan heeft velerlei tegenspraak uitgelokt. Van al deze moeilijkheden zijn we met één slag af, nu er een nieuwe formuleering gegeven is". Ds Schouten: „Daarom besloot de Synode de verklaring van 1905, die tot zooveel misverstand en verwarring aanleiding gegeven had in te trekken en door een geheel nieuwe te vervangen. Hiermede verviel vanzelf de veel omstreden binding en verloor eveneens het Praeadvies alle waarde". Ds de Jager: „De betwiste formules hebben sinds 6 Maart 1946 afgedaan. Zij zijn met even zoovele woorden openlijk vervallen verklaard. Zij hebben geen geldigheid meer als bindende kerkelijke formules, waarop door voor- of tegenstanders een beroep gedaan mag worden ter verdediging of bestrijding onzer Geref. beschouwing ter zake. Niet minder geldt dat van Toelichting en Praeadvies, die Ds van den Born nog altijd handhaaft om zijn opinie te staven. Zij